

**ESPURNES
BARROQUES**

MÚSICA I
EXPERIÈNCIES
AL TERRITORI
BARROC

Ave Eva

ILERDA ANTIQUA i MARIA ALTADILL

Dissabte 20 de maig del 2023, 11.30h.

Església de Santa Magdalena de Vergós Guerrejat

ESTARÀS (SEGARRA)

Valora'ns!

LA TEVA OPINIÓ ENS AJUDA A MILLORAR

Escaneja aquest codi QR
i valora els concerts
d'Espurnes Barroques!

Consulta la resta de programació
d'Espurnes Barroques a:

ESPURNESBARROQUES.CAT

Programa

Pál Esterházy (1635-1713)

Ave Maris Stella

Girolamo Frescobaldi (1583-1643)

Così me disprezzate

Francesca Caccini (1587-1640)

Che t'ho fatto io

Hildegard von Bingen (1098-1179)

In principio omnes (*Ordo Virtutum*)

Francesco Cavalli (1602-1676)

Se dardo pungente (*Il Giasone*)

Antonia Bembo (1640-1720)

In amor ci vuole ardir

Mademoiselle de Menetou (1679-1745)

On dit que l'Amour vint surprendre

Antoni Martín i Coll (1650-1734)

Chacona (*Flores de Música*)

Anònim (s. XV)

The Willow Song

Georg Friedrich Händel (1685-1759)

"O Numi Eterni" (*La Lucrezia*)

Hélène de Montgeroult (1764-1836)

Fuga n. 1

Anònim (s. XVII)

La jeune Iris

Élisabeth Jacquet de la Guerre (1665-1729)

La seule victoire (*Judith*)

Durada: 1h 30' sense pausa

Notes al programa

Ilerda Antiqua ens proposa un programa que comprendrà músiques que van des del segle XII fins al segle XVIII, amb esment principal en els segles XVII i XVIII i on l'obra de les compositores serà l'eix vertebral. En aquest concert trobarem la reivindicació de la figura de les dones creadores que han caigut injustament en l'oblit al costat de les composicions escrites per homes. Només cal rellegir els llibres d'història per preguntar-se com és que no apareixen noms de dona en la vessant creativa ni en càrrecs importants. I és que se les va relegar a un paper secundari i més centrat en altres àmbits de la vida, tot i que sovint han estat les grans inspiradores de molts compositors. Per tant, el d'aquest concert serà un viatge en mode femení on l'obscuritat d'aquestes partitures oblidades i guardades sovint en arxius tornin a la vida.

El treball per trobar aquestes partitures sovint no és fàcil i requereix de molt temps i investigació. Però una vegada les podem escoltar en concert al costat d'obres de compositors masculins podrem observar que el talent no discrimina per gèneres. Per tant, preparem-nos per conèixer aquestes heroïnes del seu temps al costat de compositors més consagrats.

Serà important conèixer noms importants com el de **Hildegard von Bingen** (1098-1179), compositora de gran sensibilitat i creadora de melodies de gran bellesa que trenquen molts cànons de la seva època i que segons ella mateixa deia eren inspirades directament per Déu. Tampoc cal oblidar **Francesca Caccini** (1587-1640), que va ser realment una autoritat musical a finals del segle XVI dins de la cort dels Medici a Florència. Una dona amb la capacitat de cantar, tocar el clavicèmbal, la guitarra o el llaüt, que va ser filla de dos grans músics —Giulio Caccini va ser conegut com a autor del llibre *Le nuove musiche* i la cantant Lucia Di Filippo— i que va poder gaudir d'una certa fama a la seva època gràcies a la protecció de la duquesa Cristina de Lorena. Un fet clau que va permetre que s'iniciés en el món operístic en un moment on aquest art semblava començar a prendre el vol: *La liberazione di Ruggiero dall'isola d'Alcina* n'és la gran evidència.

La compositora veneciana **Antonia Bembo** (1640-1720), igual que molts altres compositors d'ambdós gèneres, han quedat eclipsats per noms com Bach, Vivaldi o Händel. Deixeble de Cavalli, i després de separar-se del seu marit, es donà a conèixer com a compositora a París davant la família de Lluís XIV. Un rei, per cert,

que també va reconèixer el talent d'**Elisabeth Jacquet de la Guerre** (1665-1729) quan aquesta actuà a Versalles als cinc anys. A partir d'aquest moment es convertí en el seu protector. I no era per menys, ja que se la considera la primera dona que va compondre una òpera a França, *Céphale et Procis*, així com moltes obres per a clavecí.

Per la seva banda, **Mademoiselle de Mennetoud** (1680-1745) fou una nena amb moltes aptituds que hagué de sortir de l'escena musical quan es va casar. Filla d'una família de la noblesa francesa, era clavecinista, cantant i compositora, formada amb gairebé total seguretat pel gran François Couperin. Amb onze anys es convertí en la dona més jove a França a qui li publicaren una col·lecció completa d'obres (*Airs sérieux à deux*, una de les quals podem sentir avui).

Clourem amb la pianista i compositora francesa **Hélène de Montgeroult** (1764-1836), que va néixer en una família aristocràtica i que aconseguí evitar miraculosament la guillotina. Fou la primera dona que impartí classes al Conservatori de París, el 1795, i és autora de diverses composicions.

Al seu costat, trobarem el contrapunt masculí en les obres del príncep **Paul Esterházy** (1635-1713), del compositor italià **Girolamo Frescobaldi** (1583-1643) —figura cabdal de finals del Renaixement que ja albira el Barroc—, de l'italià **Francesco Cavalli** (1602-1676) —compositor operístic més important de l'època al costat de Monteverdi—, del franciscà i gran estudiós del barroc **Antonio Martín i Coll** —nascut a Reus el 1660— i d'un dels cims històrics del barroc com el gran **Georg Friedrich Händel** (1685-1759).

Però la producció que porta com a nom el palíndrom "Ave Eva" és molt més que aquest reguitzell de noms. Es tracta d'una simbiosi on música i narració prenen la paraula en un viatge on la cruesa d'alguns textos ens ajudarà a entendre la vida que van haver de suportar moltes dones. Un espectacle que aprofundirà en la música barroca europea amb una claríssima reivindicació femenina.

Santi Riu

Música i divulgador

Fitxa artística - Biografies

Maria Altadill, soprano i direcció musical

Nu Miret, actriu

Eva del Campo, clavecí

Lixsania Fernández, viola da gamba i veu

Patricia Ruiz, intèrpret en llengua de signes

Pep Planas, autor i direcció

MARIA ALTADILL

Al 1998 ingressa a la Schola Cantorum Basiliensis (Suïssa), on s'especialitza en música renaixentista i barroca amb el professor Richard Levitt, participant en diversos màsters i projectes dirigits per A. Marcon, J.A. Bötticher, C. Banchini, O. Ghiglia, S. Azzolini... Des de l'any 2000 continua els seus estudis de cant a la mateixa "Musikhochschule" amb Kurt Widmer. Posteriorment es perfecciona amb Michelle Moser, Heidi Wölnerhansen, Enriqueta Tarrés i Àngel Soler.

Ha cantat com a solista en festivals europeus i sud-americans, sota la direcció de Nicolau de Figueiredo, Bruce Dickey, Charles Toet, Anthony Rooley, i com a membre dels ensembles Cantus Figuratus, dirigit per Dominique Vellard, l'Arcadia, Axivil, Exaudi, Camerata Freiburg, amb Widfried Toll, Le Tendre Amour, Los Músicos de su Alteza, La Paix du Parnase, La Cetra, Capriccio Basel, Orchester der Schola Cantorum Basiliensis,... I en diferents produccions operístiques a l'Ópera Studio de Ginebra, al Stadt Theater de Basilea, i a l'Auditorio Nacional de Madrid.

Ha realitzat enregistraments per a la ràdio i televisió Suïsses (SF2 i DRS2), la ràdio Portuguesa (RTP-Antena 2), per a RTVE i Catalunya Ràdio (Catmúsica), així com per a les discogràfiques Syntagma Musicum i Christophorus.

És cofundadora amb Simone Gullì, el 2004, de Il Labirinto Musicale, agrupació amb la que aquell mateix any guanyen el Primer Premi i el Premi del Públic en el prestigiós concurs de Música Antiga de Calàbria (IT). El 2005, és guardonada pel Festival van Vlaanderen Brugge (Bèlgica), en la categoria de solista.

Cal destacar la seva col·laboració amb el Departament d'Història de l'Art de la Universitat de Girona, l'any 2010, en un projecte sobre l'obra de Caravaggio, sent aquesta la primera producció d'ILERDA ANTIQUA.

NU MIRET

Dona multi-disciplinar. Escultora, pintora, il·lustradora, lectora i actriu, pertany al “Teatre d Butxaca” des de que en té consciència. A més a més del teatre de text la seva passió es la poesia, llegint en veu alta per a tots els públics. Estudia Dansa Clàssica i s'examina a l'Institut Musical de Tarragona. Entra a formar part de la companyia Teatre de Butxaca als 18 anys, sota la direcció actoral de Josep Ramon Bonet, on treballen teatre de text: des de Sagarra a Stringberg. Rep formació de moviment corporal i veu

És membre fundador de Teatre Estable de Ponent i actua sota la direcció de Jaume Jovells. Conjuntament amb el pianista i compositor David Pradas creen l'espectacle poètico-musical “I diürns alguns...”, un viatge pel món de la poesia de les terres de Lleida, que vol donar a conèixer autors de Ponent. Giren junts durant més de 10 anys, participant en diferents festivals del gènere.

Des de 2009 fins a l'actualitat col·labora amb l'Editorial independent Labreu Ediciones, i recita en veu alta els autors de la col·lecció Alabratre, així com a il·lustradora d'alguna de les seves publicacions. També treballa en diversos espectacles musicals.

Tast gastronòmic

La fornera de Biosca

Celler Comalats

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

Amb l'ajut de:

Jordi Vilar Materials Bioconstructius · Oliva Torras Grup · Farmàcia Planas · Alapont · La Mare Cultural · Ganiquets Pallarès · AGEC · Tèxtil Oliu
Vidres Solsona · Òptica Jané · La Farga del Solsonès · Òmnium Segarra · Knauf · Fustes Jané · Porc de Palou · Dasler · Oli Migjorn · Koobin
Constructora del Cardoner · Forumgestió Assessors · Càmping La Ribera · Estany 2011 · Tallers Ballús · Constructora de Solsona · Fruits Taribó
Farmàcia Òptica Casas · Espar Sala · Tegecom · El Monegal · Casa Rural Sant Petrus de Madrona · Càmping Solsonès · Allotjaments L'Era d'en Bella
Hotel Bremon · CDR Museu de la Pauma · Fusteria Joan Rafart · Tallers ARTA · Farmàcia M. Teresa Comas · Hotel Sant Roc · La Garriga de
Castelladral · Urbi Apartments · El Firabar · La Bauma · El Centru · Balneari de Vallfogona · Hostal Jaumet · Celsona · EssènciesCat · Comissió
Cultural de Canalda · Assoc. d'Amics de Vergós Guerreat · Associació Riubrogent · Associació Vall del Corb · Acústic Barna · DSF Ferreria
Explotacions forestals Pujol

Productors:

Cerveses La Pirata · Cafès Gener · Pastisseria Camps · Casa Cavallera · Restaurant Mare de la Font · Parc de les Olors de Claret
Celler Grau i Grau · Casa Magi · Sastret's · dPagès · Aubagueta · Celler Abadal · Oli Migjorn · Restaurant Cal Carter · La Fornera
de Biosca · Celler Comalats · Mel Meleix · Mel Anthophila · Restaurant de Castelladral · Formatges Muntanyola · Gerio
Vins Roc Falcon · Celler Collbaix · El Molí · Hostal del Rector · Celler Estol Verd · Somsomnis · Forn Jorba · Vins Piteus · Casal de Castellallat
Entrebosc · Porc de Palou · Els Tractets · Restaurant El Miracle · El Rosal · Un Pam de Terra · Casal de Cervera · Casa Dalmases · Selecte Wine Store
Forn Isabel · Formatgeria Valette · Biolord · Flequers de Cardona · Restaurant El Monegal · Ambrosetti · Celler Castell d'Encús · Eixarcolant

Mitjans col·laboradors:

